

T.C.
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM KLİNİĞİ

**KORONER ARTER HASTALIĞI BELİRTİLERİ OLAN
POPULASYONDA ARKUAT ARTER KALSİFİKASYONU İLE
ANJİOGRAFİK SAPTANAN KORONER ARTER HASTALIĞI
SKORUNUN İLİŞKİLENDİRİLMESİ**

Dr Mustafa ŞENGÜL

TIPTA UZMANLIK TEZİ

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Sefa KELEKÇİ

İZMİR

2015

KORONER ARTER HASTALIĞI BELİRTİLERİ OLAN POPULASYONDA ARKUAT ARTER KALSİFİKASYONU İLE ANJİOGRAFİK SAPTANAN KORONER ARTER HASTALIĞI SKORUNUN İLİŞKİLENDİRİLMESİ

ÖZET

GİRİŞ: Kardiyovasküler hastalıklar (KVH) özellikle batı ülkelerinde morbidite ve mortalitenin en önemli nedenlerindedir. Koroner arter hastalarının %75' inin semptomu olmayan ve standart stres testleri sorunsuz tamamlamış, subklinik hastalığı olan asemptomatik hastalar olduğu tahmin edilmektedir. Koroner arter hastalığından ölen olguların %20' sinde koroner arter semptomları ilk ve son kez prezente olmuştur. Arteriyel kalsifikasyonlar genel olarak aterosklerotik hastalıkların bir göstergesi olarak dikkati çekmektedir ve bu nedenle gelecekteki kardiyovasküler olayların tahmini için bir belirteçtir.

Son yıllarda major aterosklerotik hastalık proçesini inceleyen non-invaziv görüntüleme teknolojilerindeki gelişmeler büyük ilgi görmektedir. Bu görüntüleme yöntemleri arasında ultrasonografi (USG) diğer yöntemlere nazaran ulaşım kolaylığı ve düşük maliyetli olması nedeniyle tercih sebebi olarak öne çıkmaktadır.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı; koroner arter hastalığı belirtileri olan populasyonda transvajinal ultrasonografi ile tespit edilebilen arkuat arter kalsifikasyonu ile anjiyografik olarak tespit edilen koroner arter hastalığının ilişkilendirilmesidir.

MATERYAL VE METOD: Temmuz 2014– Temmuz 2015 tarihleri arasında yaşları 40 ile 81 arasında değişen koroner arter hastalığı açısından anjina pektoris olan veya yapılan non invaziv testlerde kardiyak iskemiye düşündüren bulgusu olan ve anjiyografi yapılması planlanan hastalar (n=70) çalışmaya dâhil edildi. Tüm hastalarda anjiyografinin bir gün öncesinde transvajinal ultrasonografi ile uterusun longitudinal kesitinde arkuat arter kalsifikasyonu değerlendirildi ve veriler anjiyografi ile belirlenen koroner arter hastalığı ile karşılaştırıldı.

BULGULAR: Demografik verileri benzer olan gruplar arasında, anjiyografi sonucunda koroner arter hastalığı olmayan grup ile transvajinal ultrasonografi ile arkuat arter kalsifikasyonu olmayan grup arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu (p=0, 001). Transvajinal ultrasonografi ile tespit edilen, fokal yerleşimli ve diffüz periferik yerleşimli

arkuat arter kalsifikasyon varlığı ile anjiografi sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu ($p=0,001$).

SONUÇ: Rutin jinekolojik muayene sırasında saptanan arkuat arter kalsifikasyonu, asemptomatik fakat ileride daha agresif tedavi gerektirebilecek riski yüksek kardiyovasküler hastalık açısından aday kadınlar için kayda değer bir bulgu olabilir. Kadınlarda yaygın olarak kullanılan transvajinal ultrasonografi ile tespit edilebilen arkuat arter kalsifikasyonu, ek radyasyona maruz kalmadan ve ek maliyet gerektirmeden, mevcut KVH risk sınıflandırma şemaları ötesinde artan prognostik değer olarak eklenebilir. Bu çalışma ile subklinik KVH tespiti için potansiyel yeni bir araç sunmuş oluyoruz. Fakat arkuat arter kalsifikasyonunun kardiyak hastalıklar açısından prediktif bir değer olup olmadığının tespiti için daha geniş araştırmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: Arkuat Arter, Arteryel Kalsifikasyon, Aterosklerozis, Koroner Arter Hastalığı, Transvajinal Ultrasonografi

ABSTRACT

THE CORRELATION BETWEEN ARCUATE ARTERY CALCIFICATION AND ANGIOGRAPHIC DETECTED CORONARY ARTERY DISEASE SCORES IN POPULATION WITH SYMPTOMS OF CORONARY ARTERY DISEASE

BACKGROUND: Cardiovascular diseases (CVD) are the biggest cause of morbidity and mortality in Western countries. It is estimated that 75% of coronary patients are asymptomatic patients with subclinical disease who has no symptom and completed smoothly the standard stress tests. 20% of patients who died from coronary artery disease, was presented symptoms of coronary artery first and last time. Arterial calcification is noted as an indicator of overall atherosclerotic disease and therefore is a marker for the prediction of future cardiovascular events.

In recent years, the developments of non-invasive imaging technology which examine the major atherosclerotic disease processes are great interest. Between these imaging methods ultrasonography comes forward as preferable due to its accessibility and low cost compared to other methods.

AIM: The aim of this study is to associate ultrasonographic arcuate artery calcification and angiographic coronary artery disease in population with symptoms of coroner artery disease.

MATHERIAL AND METHODS: The patients between the age of 40-81 with angina pectoris or a finding which is suggestive for cardiac ischemia in noninvasive tests and scheduled for angiography (n = 70) between July 2014- July 2015 were included in the study. A day before the angiography all patients were evaluated with transvaginal ultrasonography for arcuate artery calcification in longitudinal section of uterus and data were compared with coronary artery disease defined by angiography.

RESULTS: Between the groups which demographic data were similar, we found statistically significant relationship between the group without coronary artery disease on angiography and without arcuate artery calcification with transvaginal ultrasound group ($p = 0, 001$). As determined by transvaginal ultrasound, between the presence of focal or diffuse peripheral located arcuate artery calcification groups, the results of angiography was found statistically significant ($p = 0, 001$).

CONCLUSION: Arcuate artery calcification detected during routine gynecological examination may be a significant finding for asymptomatic but candidate for high risk CVD and may require more aggressive treatment in the future. The arcuate artery calcification detected with transvaginal ultrasound which is commonly used in women, without additional radiation exposure and additional cost, it can be added to existing CVD risk stratification schemes as a incremental prognostic value. We are presenting a new potential tool for detection of subclinical CVD in this study. But there is need for further research to determine predictive value of the arcuate artery calcification in terms of cardiac diseases.

KEY WORDS: Arcuate artery, arterial calcification, atherosclerosis, coronary artery disease, transvaginal ultrasonography